

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Ir-Raba' Awla)

17 ta' Novembru 2011*

Fil-Kawża C-412/10,

li għandha bħala suġġett talba għal deċiżjoni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-High Court of Justice (England & Wales) Queen's Bench Division (ir-Renju Unit), permezz ta' deċiżjoni tas-27 ta' Lulju 2010, li waslet fil-Qorti tal-Ġustizzja fit-18 ta' Awwissu 2010, fil-proċedura

Deo Antoine Homawoo

vs

GMF Assurances SA,

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Ir-Raba' Awla),

komposta minn J.-C. Bonichot, President tal-Awla, A. Prechal K. Schiemann, C. Toader (Relatur) u E. Jarašiūnas, Imħallfin,

* Lingwa tal-kawża: l-Ingliż.

Avukat Ġenerali: P. Mengozzi,
Reġistratur: L. Hewlett, Amministratur Principali,

wara li rat il-proċedura bil-miktub u wara s-seduta tal-14 ta' Lulju 2011,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippreżentati:

- għal D. A. Homawoo, minn J. Dingemans, QC, M. Zurbrugg u K. Deal, avukati, kif ukoll minn I. Mitchell, solicitor,

- għal GMF Assurances SA, minn N. Paines, QC, P. Janusz, avukat, u S. Ball u P. Thomas, solicitors,

- għall-Gvern tar-Renju Unit, minn L. Seeboruth, bħala aġent,

- għall-Gvern Elleniku, minn G. Karipsiadis u T. Papadopoulou, bħala aġenti,

— għall-Kummissjoni Ewropea, minn M. Wilderspin, bħala aġent,

wara li semgħet il-konklużjonijiet tal-Avukat Ġenerali, ippreżentati fis-seduta tas-6 ta' Settembru 2011,

tagħti l-preżenti

Sentenza

- 1 It-talba għal deċiżjoni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikoli 31 u 32 tar-Regolament (KE) Nru 864/2007 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, tal-11 ta' Lulju 2007, dwar il-liġi applikabbli għall-obbligazzjonijiet mhux kuntrattwali ("Ruma II") (ĠU L 199, p. 40, iktar 'il quddiem ir-"Regolament") moqrija flimkien mal-Artikolu 297 TFUE.
- 2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta' kawża bejn D.A. Homawoo, residenti fir-Renju Unit, vittma ta' incident bil-karozza matul il-vaganza tiegħu fi Franza, u GMF Assurances SA (iktar 'il quddiem "GMF"), kumpannija tal-assigurazzjoni kkostitwita u stabbilita fi Franza.

Il-kuntest ġuridiku

Id-dritt tal-Unjoni

- 3 Il-premessi 6, 13, 14, u 16 tar-Regolament jaqraw kif ġej:

“(6) Il-funzjonament tajjeb tas-suq intern jeżiġi li r-regoli tal-konflitt ta’ liġijiet fl-Istati Membri jindikaw l-istess liġi nazzjonali irrispettivament mill-pajjiż tal-qorti li fih tkun saret il-kawża, u dan sabiex jittejbu l-prevedibbiltà tar-riżultat tal-kawża, iċ-ċertezza dwar il-liġi applikabbli u l-moviment liberu tas-sentenzi.

[...]

(13) Regoli uniformi, applikati irrispettivament mil-liġi li huma jinvokaw, jistgħu jevitaw ir-riskju ta’ distorzjonijiet tal-kompetizzjoni bejn litiganti Komunitarji.

(14) Ir-rekwiżit taċ-ċertezza legali u l-htieġa li ssir ġustizzja f’każijiet individwali huma elementi essenzjali f’qasam tal-ġustizzja.[...]

[...]

(16) Regoli uniformi għandhom itejbu l-prevedibbiltà tad-deċiżjonijiet tal-qrati u jiżguraw bilanċ raġonevoli bejn l-interessi tal-persuna allegatament responsabbli u dawk tal-persuna li ġarrbet id-dannu.[...]"

4 Skont l-Artikolu 4(1) tar-Regolament:

"1. Sakemm ma jkunx previst mod ieħor f'dan ir-Regolament, il-liġi applikabbli għal obbligazzjoni [obbligi] mhux kuntrattwali li tirriżulta minn delitt jew kważi-delitt ċivili għandha tkun il-liġi tal-pajjiż fejn iseħħ id-dannu irrispettivament mill-pajjiż fejn iseħħ l-avveniment li wassal għad-dannu u irrispettivament mill-pajjiż jew pajjiżi fejn iseħħu l-konsegwenzi indiretti ta' dak l-avveniment."

5 L-Artikolu 15 tar-Regolament, intitolat "L-ambitu tal-liġi applikabbli", iħabbar:

"Il-liġi applikabbli għall-obbligazzjonijiet [obbligi] mhux kuntrattwali taħt dan ir-Regolament għandha tirregola b'mod partikolari:

[...]

(c) l-eżistenza, in-natura u l-istima tad-danni jew ir-rimedju mitlub;

[...]"

- 6 L-Artikolu 28 tar-Regolament intitolat “Ir-relazzjoni ma’ konvenzjonijiet internazzjonali eżistenti” jiddisponi:

“1. Dan ir-Regolament ma għandux jippreġudika l-applikazzjoni ta’ konvenzjonijiet internazzjonali li għalihom Stat Membru wieħed jew aktar ikunu Partijiet fiż-żmien meta jiġi adottat dan ir-Regolament u li jistabbilixxu regoli tal-konflitt ta’ liġijiet fir-rigward ta’ obligazzjonijiet [obbligi] mhux kuntrattwali.

2. Madankollu, bejn l-Istati Membri, dan ir-Regolament għandu jipprevalixxi fuq konvenzjonijiet konklużi esklussivament bejn tnejn jew aktar minnhom sa fejn tali konvenzjonijiet jikkonċernaw materji regolati minn dan ir-Regolament.”

- 7 L-Artikolu 29 tar-Regolament, li jikkonċerna l-lista ta’ konvenzjonijiet, jipprovdi fl-ewwel paragrafu :

“Sal-11 ta’ Lulju 2008, l-Istati Membri għandhom jikkomunikaw lill-Kummissjoni l-lista ta’ konvenzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 28(1). Wara dik id-data, l-Istati Membri għandhom jinnotifikaw lill-Kummissjoni bid-denunzji kollha ta’ tali konvenzjonijiet.”

- 8 L-Artikolu 30(2) tar-Regolament huwa fformulat kif ġej:

“Mhux aktar tard mill- 31 ta’ Diċembru 2008, il-Kummissjoni għandha tippreżenta lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew studju dwar is-sitwazzjoni fil-qasam tal-liġi applikabbli għal obligazzjonijiet [obbligi] mhux kuntrattwali li jirriżultaw minn vjolazzjonijiet tal-privatezza u ta’ drittijiet marbuta mal-personalità, b’kont meħud ta’ regoli relatati mal-libertà tal-istampa u l-libertà

tal-espressjoni fil-media, u kwistjonijiet dwar il-konflitt ta' ligijiet relatati mad-Direttiva 95/46/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, tal-24 ta' Ottubru 1995, dwar il-protezzjoni ta' individwi fir-rigward tal-ipproċessar ta' data personali u dwar il-moviment liberu ta' dik id-data. [(ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 13, Vol. 15, p. 355)].”

- 9 L-Artikolu 31 tar-Regolament, intitolat “Regola temporali relattiva għall-applikazzjoni” jiddisponi:

“Dan ir-Regolament għandu japplika għal avvenimenti li jwasslu għal dannu li jseħhu wara d-dhul fis-seħh tiegħu.”

- 10 L-Artikolu 32 tar-Regolament, intitolat “Id-data ta' applikazzjoni” jipprovdi:

“Dan ir-Regolament għandu japplika mill-11 ta' Jannar 2009, hliet għall-Artikolu 29, li għandu japplika mill-11 ta' Lulju 2008.”

Il-leġiżlazzjoni nazzjonali

- 11 Fid-dritt Inġliż, ir-regoli ta' kunflitt dwar materji delittwali, jinsabu, kif johroġ mid-deċiżjoni tar-rinviju, fit-tielet parti tal-liġi tal-1995 dwar id-dritt internazzjonali privat (dispożizzjonijiet varji) [Private International Law (Miscellaneous Provisions) Act 1995] u jipprovdu li l-liġi applikabbli hija dik tal-pajjiż fejn iseħhu l-fatti li jikkawżaw

id-dannu. Fil-qasam ta' danni fiżiċi, l-Artikolu 11(2)(a) tal-imsemmija liġi jiddisponi li d-dritt applikabbli jkun dak tal-post fejn kien jinsab l-individwu meta jkun sofra d-dannu.

- 12 L-Artikolu 15A tal-imsemmija liġi tal-1995, introdott permezz tar-Regolament tal-2008 dwar il-liġi applikabbli għall-obbligi mhux kuntrattwali (l-Ingilterra, Wales u l-Irlanda ta' Fuq) (Law applicable to Non-Contractual Obligations (England and Wales and Northern Ireland) Regulations 2008, SI 2008, Nru 2986), jipprovdi li l-ebda dispożizzjoni tal-parti III ta' din il-liġi tal-1995 "ma taffettwax id-deċiżjonijiet dwar kwistjonijiet fil-qasam delittwali li jkunu jridu jinqatgħu skont ir-Regolament [Nru 864/2007/KE]".
- 13 Għal dak li jirrigwarda l-evalwazzjoni tad-danni, il-ġurisprudenza nazzjonali, u b'mod partikolari d-deċiżjoni tal-House of Lords fil-kawża *Harding vs Wealands* [(2007) 2 AC 1], stabbilixxiet li l-evalwazzjoni tad-danni li tagħti dritt għall-kumpens hija kwistjoni proċedurali irregolata mid-dritt Inglez bħala *lex fori*.

Il-kawża prinċipali u d-domandi preliminari

- 14 Matul soġġorn fi Franza, D.A. Homawoo safa' vittma, fid-29 ta' Awwissu 2007, ta' incident ikkawżat minn karozza li s-sewwieq tagħha kien assigurat ma' GMF, kumpannija kkostitwita u stabbilita f'dan l-Istat Membru.
- 15 Fit-8 ta' Jannar 2009, D.A. Homawoo ressaq, quddiem il-High Court of Justice, proċedura għall-kumpens għad-danni fiżiċi u danni indiretti b'mod partikolari kontra GMF.

- 16 Quddiem il-qorti tar-rinviju, ir-rikorrenti fil-kawża prinċipali sostna li l-evalwazzjoni tad-danni kienet irregolata mid-dritt Inġliż, li huwa d-dritt magħżul mir-regoli ta' kunflitt ta' *lex fori* applikabbli għall-kawża prinċipali. Fil-fatt, huwa qies li r-regolament ma kienx applikabbli *rationae temporis* peress li, skont l-Artikoli 31 u 32 tiegħu, huwa ma japplikax għall-fatti li kkawżaw id-danni li seħhew, bħal fil-kawża inkwistjoni, qabel il-11 ta' Jannar 2009, data ffixxata għad-dhul fis-seħh tiegħu. Sussidjarjament, huwa rrileva li r-regolament ma japplikax meta, indipendentement mid-data li fiha seħh id-dannu, il-proċedura inkwistjoni tkun inbdiet qabel din id-data.
- 17 GME, mingħajr ma kkontestat li t-talba għall-kumpens tar-rikorrenti kienet fondata, sostniet madankollu li l-evalwazzjoni tal-imsemmija danni għandha tiġi rregolata mid-dritt Franciż, skont ir-regoli ta' kunflitt stabbiliti mir-Regolament. Fil-fatt, skont GME, ir-Regolament kien daħal fis-seħh fl-għoxrin jum wara d-data tal-pubblikazzjoni tiegħu *f'Il-Gurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*, skont ir-regola stabilita mill-Artikolu 297 TFUE. Konsegwentement, huwa applikabbli fil-kawża prinċipali, peress li l-fatt li kkawża l-imsemmija danni seħh wara din id-data u peress li l-qorti nazzjonali ntalbet tiddetermina l-liġi applikabbli wara l-11 ta' Jannar 2009.
- 18 Il-High Court of Justice tqis, fl-ewwel lok, li l-Artikolu 32 ta' dan ir-regolament ma jirrifere għad-data tal-bidu ta' azzjoni legali jew għal dik tal-għoti ta' deċiżjoni ġudizzjarja u li, għalhekk, xejn ma jiġġustifika li wiehed jinterpreta din id-dispożizzjoni fis-sens li r-Regolament huwa applikabbli għal kull azzjoni mibdija mid-data ffixxata f'din id-dispożizzjoni. Fit-tieni lok, hija tirrileva li interpretazzjoni li tgħid li r-Regolament japplika għall-fatti li jagħtu lok għal danni li seħhew mill-11 ta' Jannar 2009 'il quddiem tippermetti li tiġi ggarantita ċ-ċertezza legali, peress li b'hekk tkun qed tippovdi data fissa, mingħajr irbit mal-bidu tal-proċeduri kontenzjużi. Madankollu, fid-dawl tal-formulazzjoni tal-Artikolu 31 tar-Regolament, hija tiddubita li jkun possibbli li wiehed iżomm ma' tali interpretazzjoni.

¹⁹ F'dawn iċ-ċirkustanzi, il-High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division, iddeċidiet li tissospendi l-proċedura u li tagħmel lill-Qorti tal-Ġustizzja d-domandi preliminari li ġejjin:

"1) L-Artikoli 31 u 32 tar-Regolament [Ruma II], moqrija flimkien mal-Artikolu 297 [TFUE], għandhom jiġu interpretati fis-sens li jirrikjedu lil qorti nazzjonali li tapplika Ruma II, u b'mod partikolari, l-Artikolu [15(c)] tiegħu, f'każ fejn l-avveniment li wassal għad-dannu seħħ fid-29 ta' Awwissu 2007?

2) Ir-risposta għad-domanda 1 hija affettwata minn wieħed mill-fatti li ġejjin:

i) li l-proċeduri għal kumpens tad-dannu nbdeu fit-8 ta' Jannar 2009;

ii) li l-qorti nazzjonali ma kinitx tat deċiżjoni dwar il-liġi applikabbli qabel il-11 ta' Jannar 2009?"

Fuq id-domandi preliminari

²⁰ B'dawn id-domandi, li huwa xieraq li jiġu eżaminati flimkien, il-qorti tar-rinviju qed tistaqsi, sostanzjalment, lill-Qorti tal-Ġustizzja jekk l-Artikoli 31 u 32 tar-Regolament, moqrija flimkien mal-Artikolu 297 TFUE, għandhomx jiġu interpretati fis-sens li jirrikjedu li qorti nazzjonali għandha tapplika r-Regolament unikament għall-fatti li jagħtu lok għad-danni li seħhew mill-11 ta' Jannar 2009, u jekk id-data tat-tressiq

tal-proċedura għall-kumpens kif ukoll dik dwar id-determinazzjoni tal-liġi applikabbli mill-qorti li quddiemha tkun tressqet il-kawża għandhomx impatt għall-finijiet tad-definizzjoni tal-kamp ta' applikazzjoni *ratione temporis* ta' dan ir-regolament.

- 21 Fil-kawża preżenti, sabiex wiehed ikun jista' jirrispondi għad-domandi tal-qorti tar-rinviju, għandhom jiġu eżaminati ż-żewġ dispożizzjonijiet tar-Regolament sabiex tiġi stabbilita liema hija d-data tad-dhul fis-sehħ u minn liema data dan ir-regolament isir applikabbli.
- 22 Għal dak li jirrigwarda d-data tad-dhul fis-sehħ tar-Regolament, għandu jitfakkar li, skont it-tielet subparagrafu tal-Artikolu 297(1) TFUE, l-atti legiżlattivi jidhlu fis-sehħ fid-data li huma jiffissaw jew, fin-nuqqas ta' dan, fl-għoxrin jum wara l-pubblikazzjoni tagħhom *f'Il-Gurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*.
- 23 F'dan il-każ, għalkemm ir-Regolament ma jiffissax b'mod esplicitu d-data tad-dhul fis-sehħ, huwa jinkludi, min-naħa, l-Artikolu 31, intitolat "Regola temporali relattiva għall-applikazzjoni" li jgħid li huwa applikabbli għall-fatti li jikkawżaw id-danni li jsehhu wara d-dhul fis-sehħ tiegħu, u, min-naħa l-oħra, l-Artikolu 32, intitolat, "Id-data ta' applikazzjoni", li jgħid li dan ir-Regolament għandu japplika mill-11 ta' Jannar 2009, hlief għal artikolu wiehed, li ma huwiex rilevanti għall-każ preżenti.
- 24 F'dan ir-rigward, għandu jiġi rrilevat li l-legiżlatur huwa liberu li jiddistingwi d-data tad-dhul fis-sehħ minn dik tal-applikazzjoni tat-test li huwa jadotta filwaqt li jdewwem it-tieni fil-konfront tal-ewwel. Tali metodu jista' jippermetti, b'mod partikolari, ladarba l-att jidhul fis-sehħ u għalhekk ikun integrat fl-ordinament ġuridiku tal-Unjoni, lill-Istati Membri jew lill-istituzzjonijiet tal-Unjoni jissodisfaw, abbażi ta' dan l-att, l-obbligi preliminari li jkollhom iwettqu u li jkunu indispensabbli għall-applikazzjoni kompleta eventwali tiegħu fil-konfront persuni kollha li huwa jikkoncerna.

- 25 Kif irrileva l-Avukat Ġenerali fil-punt 21 tal-konklużjonijiet tiegħu, il-legiżlatur ipproċeda b'dan il-mod f'bosta atti adottati fil-qasam tal-kooperazzjoni ġudizzjarja f'materja ċivili, bħal b'mod partikolari r-Regolament (KE) Nru 593/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, tas-17 ta' Ġunju 2008, dwar il-liġi applikabbli għall-obbligazzjonijiet mhux kuntrattwali (Ruma I) (ĠU L 177, p. 6).
- 26 Għal dak li jirrigwarda r-Regolament, huwa paċifiku li la l-Artikolu 31 u lanqas l-Artikolu 32 ma jiffissaw id-data tad-dhul fis-sehħ tiegħu.
- 27 Ċertament, tliet verżjonijiet lingwistiċi tat-titolu fl-Artikolu 32 tar-Regolament ("Inwerkingtreding", "Data intrării în vigoare" u 'Entrada en vigor), jirreferu għall-kuncett ta' dhul fis-sehħ. Madankollu, anki f'dawn it-tliet verżjonijiet, il-kontenut ta' dan l-artikolu jsemmi l-11 ta' Jannar 2009 bħala d-data tal-applikazzjoni tar-Regolament.
- 28 Hekk kif fakkar l-Avukat Ġenerali fil-punt 39 tal-konklużjonijiet tiegħu, mill-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja jirriżulta li l-bżonn li jkun hemm interpretazzjoni uniformi tal-atti tal-Unjoni jeskludi li, fil-każ ta' dubju, it-test ta' dispożizzjoni jitqies separatament, u jeżiġi minflok interpretazzjoni u applikazzjoni fid-dawl tal-verżjonijiet stabbiliti fil-lingwi uffiċjali l-oħra (ara, b'mod partikolari, is-sentenza tat-12 ta' Lulju 1979, Koschniske, 9/79, Ġabra p. 2717, punt 6 u tal-10 ta' Settembru 2009, Eschig, C-199/08, Ġabra p. I-8295, punt 54).
- 29 Fil-każ preżenti, fid-dawl tal-kontenut tad-dispożizzjoni li taqbel fil-verżjonijiet lingwistiċi kollha, hemm lok li wiehed jikkonstata li l-Artikolu 32 jiffissa d-data tal-applikazzjoni tar-Regolament, u mhux dik tad-dhul fis-sehħ tiegħu.

- 30 Minn dan isegwi li, fin-nuqqas ta' dispozizzjoni speċifika li tiffissa data għad-dhul fis-sehħ tar-Regolament, din id-data għandha tiġi ddeterminata skont ir-regola ġenerali li tinsab fit-tielet subparagrafu tal-Artikolu 297(1) TFUE. Peress li r-Regolament ġie ppubblikat f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea* fil-31 ta' Lulju 2007, huwa daħal fis-sehħ fl-għoxrin jum wara l-pubblikazzjoni tiegħu, jiġifieri fl-20 ta' Awwissu 2007.
- 31 Tali konklużjoni hija kkonfermata mill-fatt li r-Regolament impona ċerti obbligi fuq l-Istati Membri u fuq il-Kummissjoni minn din id-data tal-aħħar. Għalhekk, skont l-Artikolu 29 ta' dan ir-regolament, qabel id-data ta' applikazzjoni tar-Regolament, u b'mod iktar preċiż sal-11 ta' Lulju 2008, l-Istati Membri kellhom jikkomunikaw lill-Kummissjoni l-konvenzjonijiet internazzjonali konklużi f'dan il-qasam, li għalihom huma kienu parti, u l-Kummissjoni kellha tippubblika l-lista ta' dawn il-konvenzjonijiet f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*.
- 32 Barra minn hekk, bis-saħħa tal-Artikolu 30(2) tar-Regolament, il-Kummissjoni kellha tippreżenta, sa mhux iktar tard mill-31 ta' Dicembru 2008, studju dwar il-liġi applikabbli għall-obbligi mhux kuntrattwali lill-Parlament, lill-Kunsill u lill-Kummitat Ekonomiku u Soċjali. Dawn l-obbligi kellhom jitwettqu, barra minn hekk, qabel il-11 ta' Jannar 2009, data prevista, fl-Artikolu 32 tar-Regolament, għall-applikazzjoni ta' dan tal-aħħar fil-konfront tal-persuni kollha.
- 33 F'dawn iċ-ċirkustanzi, l-Artikolu 31 tar-Regolament, li skont it-titolu tiegħu jirrigwarda r-“Regola temporali relattiva għall-applikazzjoni”, ma jistax jiġi interpretat mingħajr ma wiehed jieħu inkunsiderazzjoni d-data tal-applikazzjoni ffissata mill-Artikolu 32 tar-Regolament, jiġifieri l-11 ta' Jannar 2009. Barra minn hekk, hemm lok li wiehed iqis li, bis-saħħa tal-Artikolu 31 tiegħu, dan ir-regolament japplika għal fatti li kkawżaw danni li seħħew minn din id-data.

- 34 Tali interpretazzjoni hija l-unika waħda li tippermetti li jiġi żgurat, skont il-premessi 6, 13, 14 u 16 tar-Regolament, li jintlaħqu kompletament l-għanijiet tiegħu, jiġifieri li tiġi ggarantita l-prevedibbiltà tar-rizultat tal-kawża, iċ-ċertezza legali dwar il-liġi applikabbli, u l-applikazzjoni uniformi tal-imsemmi regolament fl-Istati Membri kollha.
- 35 Min-naħa l-oħra, ikun hemm riskju li l-għanijiet jiġu kompromessi jekk dan ir-regolament jiġi applikat għal fatti li jkunu seħħu bejn id-data tad-dhul fis-seħħ u dik iffissata mill-Artikolu 32 tiegħu. Fil-fatt, hekk kif gie rrilevat mir-rikorrenti fil-kawża prinċipali, mill-Gvern tar-Renju Unit u mill-Kummissjoni, ma huwiex eskluż li żewġ fatti li jseħħu fl-istess jum, qabel il-11 ta' Jannar 2009, jistgħu għalhekk jiġu rregolati minn liġijiet differenti skont id-data ta' meta l-proċedura għall-kumpens tkun tressqet jew skont id-data tad-determinazzjoni tal-liġi applikabbli mill-qorti li quddiemha tkun tressqet il-kawża. Barra minn hekk, l-obbligi li joħorġu minn fatt li kkawża danni fl-istess post għal bosta persuni jista' jiġi rregolat minn liġijiet differenti skont ir-rizultat tad-diversi proċeduri ġudizzjarji.
- 36 Barra minn hekk, la d-data tat-tressiq ta' kawża u lanqas dik dwar id-determinazzjoni tal-liġi applikabbli mill-qorti nazzjonali ma għandhom rilevanza għall-finijiet tad-definizzjoni tal-kamp ta' applikazzjoni *ratione temporis* ta' dan ir-regolament. Kif jirrizulta mill-Artikolu 31 ta' dan ir-regolament, l-unika mument li għandu jittiehed inkunsiderazzjoni huwa dak ta' meta seħħ l-avveniment li jikkawża d-dannu.
- 37 F'dawn iċ-ċirkustanzi, ir-risposta għad-domandi magħmula għandha tkun li l-Artikoli 31 u 32 tar-Regolament, moqrija flimkien mal-Artikolu 297 TFUE, għandhom jiġu interpretati fis-sens li qorti nazzjonali għandha tapplika r-Regolament unikament għal fatti, li jkunu kkawżaw danni, li seħħew mill-11 ta' Jannar 2009, u li d-data tal-bidu tal-proċedura għall-kumpens kif ukoll dik dwar id-determinazzjoni tal-liġi applikabbli mill-qorti li quddiemha tkun tressqet il-kawża ma għandhomx rilevanza għall-finijiet tad-definizzjoni tal-kamp ta' applikazzjoni *ratione temporis* ta' dan ir-regolament.

Fuq l-ispejjeż

- 38 Peress li l-proċedura għandha, fir-rigward tal-partijiet fil-kawża prinċipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tiddeċiedi fuq l-ispejjeż. L-ispejjeż sostnuti għas-sottomissjonijiet tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-Ġustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistgħux jithallsu lura.

Għal dawn il-motivi, Il-Qorti tal-Ġustizzja (Ir-Raba' Awla) taqta' u tiddeċiedi:

L-Artikoli 31 u 32 tar-Regolament Nru 864/2007/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, tal-11 ta' Lulju 2007, dwar il-liġi applikabbli għall-obbligazzjonijiet mhux kuntrattwali ("Ruma II") moqrija flimkien mal-Artikolu 297 TFUE, għandhom jiġu interpretati fis-sens li qorti nazzjonali għandha tapplika r-Regolament unikament għal fatti, li jkunu kkawżaw danni, li seħħew mill-11 ta' Jannar 2009, u li d-data tal-bidu tal-proċedura għall-kumpens kif ukoll dik dwar id-determinazzjoni tal-liġi applikabbli mill-qorti li quddiemha tkun tressqet il-kawża ma għandhomx rilevanza għall-finijiet tad-definizzjoni tal-kamp ta' applikazzjoni *ratione temporis* ta' dan ir-regolament.

Firem